

וּמִנֵּן לָנוּ שְׁשָׁמַיִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? שְׁכָתוּב (מלכים-א ח) וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. הָאֵם שְׁלֵמָה מִתְּפַלֵּל אֶל הַשָּׁמַיִם שִׁישְׁמְעוּ תְּפִלָּתוֹ? אֵלָא שְׁנִקְרָא שָׁמַם עַל שְׁמוֹ, שְׁכָתוּב (מלכים-א ח) הַשָּׁמַיִם וּשְׁמַי הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלְפוּדָךְ. הֲרִי שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהֲרִי אִשׁ. וְאַמְרַתְּ קָדָם? אֵלָא אָמַר, כַּחַם קָדָם שֶׁל אוֹתָן הַצּוּרוֹת שֶׁל הַמְּקוֹם הַהוּא. וּמֵאִי נִינְהוּ כַּחַם כְּמָה דְאַתָּ שְׁנִקְרָא (שמואל-א ב) אֵין קְדוֹשׁ כִּי כִי אֵין בְּלִתְּךָ וְאֵין צוּר כְּאֵלֵהִינוּ.

יֵשֵׁב רַבִּי בְּרַכְיָה וְדַרְשׁ, מֵאִי לוּלֵב דְאַמְרִינָן, אֵלָא לוֹ מְסַר הַלֵּב וְהֵיאָף, אָמַר לִיה שְׁלֹשָׁה שָׁרִים הֵם, תַּלְ"י וְגִלְגֵּל וְל"ב, וְלִכְל אֶחָד וְאַחַד שְׁנַיִם עֶשֶׂר. חֲזָרוּ הַשְּׁלֹשָׁה מִנֵּן ל"ו, וּבָהֶם נִתְקַיֵּם הָעוֹלָם, שְׁכָתוּב (משלי-כח) וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם. שְׁנִינוּ, עֲמוּד אֶחָד מִן הָאֶרֶץ עַד לְרַקִּיעַ וְצַדִּיק שְׁמוֹ, עַל שֵׁם הַצַּדִּיקִים, וְנִתְגַּבֵּר. וְאֵם לֹא - מִתְחַלֵּשׁ, וְהוּא סוּבַל כֹּל הָעוֹלָם, דְּכָתִיב וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם. וְאֵם חֲלָשׁ, לֹא יוּכַל לְהִתְקַיֵּם הָעוֹלָם. הַלְּכָךְ אֶפְּלוּ אֵין בְּעוֹלָם אֵלָא צַדִּיק אֶחָד, מִעֲמִיד אֶת הָעוֹלָם. לְפִיכָךְ קָחוּ תְרוּמָתִי מִמֶּנּוּ תְחִלָּה, וְאַחֲרָיו זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵתְכֶם, מֵאֵת הַנֶּשֶׁאֵר. וּמֵהוּ זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת? דְּבַר אַחַר וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה - וְיִקְחוּ לִי לְקֹדֶשׁ תְּרוּמָה, שְׁהִיא יו"ד, וְהִיא עֲשִׂירִי. וּמִנֵּן לָנוּ שְׁעֲשִׂירִי קֹדֶשׁ? שְׁכָתוּב (ויקרא-כו) הַעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ, וּמֵאִי נִינְהוּ קֹדֶשׁ דְּכָתִיב (ויקרא-כ"ז) הַעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ, לְרֵאשִׁית כָּל בְּפוּרֵי כָל וְכָל תְּרוּמַת כָּל מִכַּל תְּרוּמוֹתֵיכֶם, דְּכָתִיב (תהלים קי"א) רֵאשִׁית חֲכֵמָה יִרְאֵת יי, אֵין חֲכֵמָה אֵלָא יִרְאֵת הַשָּׁם. (עד כאן מִהַחֲשַׁמְמוֹת).

מִהַחֲשַׁמְמוֹת

וְזֹאת הַתְּרוּמָה - הֲרִי נֹאמַר,

וּמִנֵּן לָן דְּשָׁמַיִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דְכָתִיב (מלכים-א ח) וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. אָטוּ שְׁלֵמָה מִתְּפַלֵּל אֶל הַשָּׁמַיִם שִׁישְׁמְעוּ תְּפִלָּתוֹ אֵלָא שְׁנִקְרָא שָׁמַם עַל שְׁמוֹ, דְּכָתִיב (מלכים-א ח) הַשָּׁמַיִם וּשְׁמַי הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלְפוּדָךְ. הֲרִי שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהֲרִי אִשׁ. וְאַמְרַתְּ קָדָם. אֵלָא, אִימָא כַּחַם קָדָם שֶׁל אוֹתָן הַצּוּרוֹת שֶׁל הַמְּקוֹם הַהוּא. וּמֵאִי נִינְהוּ כַּחַם כְּמָה דְאַתָּ שְׁנִקְרָא (שמואל-א ב) אֵין קְדוֹשׁ כִּי כִי אֵין בְּלִתְּךָ וְאֵין צוּר כְּאֵלֵהִינוּ.

יֵשֵׁב רַבִּי בְּרַכְיָה וְדַרְשׁ, מֵאִי לוּלֵב דְאַמְרִינָן, אֵלָא לוֹ מְסַר הַלֵּב וְהֵיאָף, אָמַר לִיה שְׁלֹשָׁה שָׁרִים הֵם, תַּלְ"י וְגִלְגֵּל וְל"ב, וְלִכְל אֶחָד וְאַחַד שְׁנַיִם עֶשֶׂר. חֲזָרוּ הַשְּׁלֹשָׁה מִנֵּן ל"ו, וּבָהֶם נִתְקַיֵּם הָעוֹלָם, דְּכָתִיב (משלי-כ"ח) וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם, תְּנָא עֲמוּד אֶחָד מִן הָאֶרֶץ עַד לְרַקִּיעַ וְצַדִּיק שְׁמוֹ, עַל שֵׁם הַצַּדִּיקִים, וְנִתְגַּבֵּר. וְאֵם לֹא מִתְחַלֵּשׁ, וְהוּא סוּבַל כָּל הָעוֹלָם, דְּכָתִיב וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם. וְאֵם חֲלָשׁ, לֹא יוּכַל לְהִתְקַיֵּם הָעוֹלָם. הַלְּכָךְ אֶפְּלוּ אֵין בְּעוֹלָם אֵלָא צַדִּיק אֶחָד, מִעֲמִיד אֶת הָעוֹלָם. לְפִיכָךְ קָחוּ תְרוּמָתִי מִמֶּנּוּ תְחִלָּה, וְאַחֲרָיו זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵתְכֶם, מֵאֵת הַנֶּשֶׁאֵר. וּמֵהוּ זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת.

דְּבַר אַחַר וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה וְיִקְחוּ לִי לְקֹדֶשׁ תְּרוּמָה, שְׁהִיא יו"ד וְהִיא עֲשִׂירִי. וּמִנֵּן לָן דְּעֲשִׂירִי קֹדֶשׁ, דְּכָתִיב (ויקרא-כ"ז) הַעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ, לְרֵאשִׁית כָּל בְּפוּרֵי כָל וְכָל תְּרוּמַת כָּל מִכַּל תְּרוּמוֹתֵיכֶם, דְּכָתִיב (תהלים קי"א) רֵאשִׁית חֲכֵמָה יִרְאֵת יי, אֵין חֲכֵמָה אֵלָא יִרְאֵת הַשָּׁם. (עד כאן מִהַחֲשַׁמְמוֹת).

וְזֹאת הַתְּרוּמָה, (שמות-כה) הָא אֶתְמַר, דְּכַד קֹדֶשׁא

שִׁשְׁהַתְּגִלָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
עַל הַר סִינַי, כְּשֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה
לְיִשְׂרָאֵל בְּעֶשֶׂר אֲמִירוֹת, כֹּל
אֲמִירָה וְאֲמִירָה עֲשֵׂתָה קוֹל,
וְאוֹתוֹ קוֹל נִחְלַק לְשִׁבְעִים קוֹלוֹת,
וְכֹלֶם הָיוּ מְאִירִים וְנוֹצְצִים לְעֵינַי
כֹּל יִשְׂרָאֵל, וְהָיוּ רוֹאִים עֵין בְּעֵין
אֶת זֵיו כְּבוֹדוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת
כ) וְכֹל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת.
רוֹאִים וְדָאֵי.

וְאוֹתוֹ קוֹל הָיָה מִתְּרָה בְּכֹל אֶחָד
וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר לָהֶם:
תִּקְבַּל אוֹתִי עֲלֶיךָ בְּכַף וְכַף מְצוּוֹת
שְׁבַתוֹרָה? וְאָמְרוּ כֵן. חֲזַר לוֹ עַל
רֵאשׁוֹ וְהַתְּגַלְגַּל עֲלָיו, וְהָיָה מִתְּרָה
בּוֹ וְאוֹמֵר לוֹ: תִּקְבַּל אוֹתִי עֲלֶיךָ
בְּכַף עֲנָשִׁים שְׁבַתוֹרָה? וְהָיָה
אוֹמֵר כֵּן. אַחַר כֵּף חֲזַר אוֹתוֹ הַקּוֹל
וְנִשְׁק אוֹתוֹ בְּפִיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שִׁיר
א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ.

וְאִזּוֹ כֹּל מָה שֶׁהָיוּ רוֹאִים יִשְׂרָאֵל
בְּאוֹתוֹ זְמַן, הָיוּ רוֹאִים בְּתוֹךְ אוֹר
אֶחָד שֶׁקְּבַל כֹּל אוֹתָם הָאוֹרוֹת
הָאֲחֵרִים, וְהָיוּ מִשְׁתַּוְּקָקִים
לְרֵאוֹת. אָמַר לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא: אוֹתוֹ הָאוֹר שְׂרָאִיתֶם בְּהַר
סִינַי שֶׁקְּבַל כֹּל אוֹתָם גּוֹנֵי הָאוֹרוֹת
וְתִשְׁוֹקְתֶכֶם עֲלָיו, תִּקְבְּלוּ אוֹתָהּ
וְתִקְחוּ אוֹתָהּ אֵלֵיכֶם, וְאוֹתָם
גּוֹנִים שֶׁהִיא מְקַבֶּלֶת, אֵלֶּה הֵם
זֶהב וְכֶסֶף וְנִחְשֵׁת וְגו'.

דְּבַר אַחַר יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ
- מָה רָאָה שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ שֶׁהַכְּנִיס
דְּבָרֵי אֶהְבָּה בֵּין הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן
לְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, וְרֵאשִׁית
הַתְּשֻׁבָּחַת שֶׁל הָאֶהְבָּה שֶׁהַכְּנִיס
בִּינֵיהֶם הוּא יִשְׁקֵנִי? אֵלֶּה הָרֵי
פְּרִשׁוּהָ וְכַף הוּא, שְׂאִין אֶהְבָּה שֶׁל
דְּבָקוֹת רוּחַ בְּרוּחַ פְּרִט לְנִשְׁקָהּ,
וְנִשְׁקָהּ הִיא בְּפֶה, שֶׁהִיא מְבוּעַ
שֶׁל הָרוּחַ וְהַמוֹצֵא שֶׁלוֹ.
וְכִשְׁנוֹשְׁקִים זֶה לְזֶה, נִדְּבָקוֹת

בְּרִיךְ הוּא אֲתִגְלִי עַל טוֹרָא דְּסִינַי, כֹּד
אֲתִיְהִיבַת אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל בְּעֶשֶׂר אֲמִירוֹן. כֹּל
אֲמִירָה וְאֲמִירָה עֶבֶיד קֵלָא, וְהָהוּא קֵלָא
אֲתַפְרֵשׁ לְשִׁבְעֵין קֵלִין, וְהוּוּ כֵלְהוּ נְהִירִין
וְנִצְצִין לְעֵינֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל כֵּלְהוּ, וְהוּוּ חֲמָאן
עֵינֵין בְּעֵינֵין זֵיו יִקְרָא דִּילֵיהּ, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת כ) וְכֹל הָעַם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת.
רוֹאִים וְדָאֵי.

וְהָהוּא קֵלָא הָוָה אֲתִרִי בֵיהּ בְּכֹל חַד וְחַד
מִיִּשְׂרָאֵל, וְאָמַר לוֹן, תִּקְבְּלֵנִי עֲלֶיךָ,
בְּכַף וְכַף פְּקוּדִין דְּבְאוֹרֵייתָא, וְאָמְרוּ הִין.
אֶהְדֵּר לֵיהּ עַל רִישֵׁיהּ, וּמִתְּגַלְגַּלָּא עֲלֵיהּ, וְהוּוּ
אֲתִרִי בֵיהּ, וְאָמַר לֵיהּ, תִּקְבְּלֵנִי עֲלֶיךָ בְּכַף
עוֹנָשִׁין דְּבְאוֹרֵייתָא, וְהוּוּ אָמַר הִין. לְבַתֵּר
אֶהְדֵּר הֵהוּא קֵלָא, וְנִשְׁיַק לֵיהּ בְּפוּמֵיהּ, הָדָא
הוּא דְּכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ.
וְכַדִּין כֹּל מָה דְּהוּוּ חֲמָאן יִשְׂרָאֵל בְּהָהוּא
זְמַנָּא, הוּוּ חֲמָאן גּוֹ חַד נְהוֹרָא, דְּקַבִּיל
כֹּל אֵינּוֹן נְהוֹרִין אֲתַרְנִין, וְהוּוּ תְּאָבִין לְמַחְמֵי.
אָמַר לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵהוּא נְהוֹרָא
דְּחִמִּיתוּ בְּטוֹרָא דְּסִינַי, דְּקַבִּיל כֹּל אֵינּוֹן גּוֹוֹנֵי
נְהוֹרִין, וְתִיאוּבְתָא דְּלִכּוֹן עֲלֵיהּ, תִּקְבְּלוֹן לָהּ
וְתִסְבוֹן לָהּ לְגַבְיֵיכוּ, וְאֵינּוֹן גּוֹוֹנִין דְּאִיְהִי
מְקַבֶּלָא, אֵלִין אֵינּוֹן זֶהב וְכֶסֶף וְנִחְשֵׁת וְגו'.

דְּבַר אַחַר יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ, מְאִי קָא
חֲמָא שְׁלֵמָה מְלִפָּא, דְּאִיְהוּ אָעִיל מְלִי
דְּרַחֲמֵי בֵּין עֲלֵמָא עֲלָאָה לְעֵלְמָא תַּתָּאָה,
וְשִׁירוֹתָא דְּתוֹשְׁבַתָּא דְּרַחֲמֵי דְּאָעִיל
בִּינֵיהוּ, יִשְׁקֵנִי אִיְהוּ. אֵלֶּא הָא אוּקְמוּהָ וְהָכִי
אִיְהוּ, דְּלִית רַחֲמֵי דְּדְבִיקוֹת דְּרוּחָא (דף קמ"ו ע"ב)
בְּרוּחָא, בַּר נִשְׁיַקָהּ. וְנִשְׁיַקָהּ בְּפוּמָא, דְּאִיְהִי
מְבוּעַא דְּרוּחָא, וּמְפָקְנֵי דִּילֵיהּ. וְכַד נִשְׁקִין דָּא